

Raportul special

**Poate Inițiativa privind
centrele de excelență ale
UE să contribuie în mod
eficace la atenuarea
riscurilor chimice,
biologice, radioactive și
nucleare din afara UE?**

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014

ISBN 978-92-872-1662-5
doi: 10.2865/33870

© Uniunea Europeană, 2014
Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Luxembourg

Raportul special**Poate Inițiativa privind
centrele de excelență
ale UE să contribuie în
mod eficace la atenuarea
riscurilor chimice,
biologice, radioactive și
nucleare din afara UE?**

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea
paragraf TFUE]

Puncte

Acronime

I -XI Sinteza

1-12 Introducere

1-7 Răspunsul la provocările legate de securitatea UE

8-12 Inițiativa privind centrele de excelență CBRN ale UE

8-9 Obiective

10-12 Coordonarea și structura de ansamblu

13-15 Sfera și abordarea auditului

16-49 Observații

16-21 Conceptul inițiativei se bazează pe o analiză aprofundată și încurajează cooperarea și participarea la nivelul regiunilor

22-28 Inițiativa are o structură organizațională complexă, însă, în general, adecvată

29-49 Există sisteme de gestionare, dar acestea prezintă încă o serie de deficiențe

29-35 Întârzieri în planul de implementare

36-41 Există sisteme de selectare și implementare a proiectelor, însă țările partenere trebuie să se implice mai mult în aceste procese

42-45 Cooperarea bilaterală dintre organismele decizionale și organismele de implementare este prezentă, însă nu există un forum dedicat unei cooperări strategice mai aprofundate

46-49 S-a instituit un sistem de monitorizare

50-53 Concluzii și recomandări

50-51 Concluzii

52-53 Recomandări

- Anexa I – Structura inițiativei**
- Anexa II – Lista secretariatelor regionale**
- Anexa III – Elemente componente ale inițiativei și organisme implicate**
- Anexa IV – Organismele responsabile de implementarea inițiativei**
- Anexa V – Lista proiectelor implementate în prezent în cadrul inițiativei**

Răspunsul SEAE și al Comisiei

CBRN: Chimic, biologic, radioactiv și nuclear (amenințări, produse)

EuropeAid: Direcția Generală Dezvoltare și Cooperare

IdS: Instrumentul de stabilitate

JRC: Direcția Generală Centrul Comun de Cercetare (*Joint Research Centre*)

SEAE: Serviciul European de Acțiune Externă

Tacis: Programul de asistență tehnică pentru Comunitatea Statelor Independente (*Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States*)

UNICRI: Institutul de Cercetare Interregional al Națiunilor Unite în domeniul Criminalității și Justiției
(*UN Interregional Crime and Justice Research Institute*)

I

Începând de la mijlocul anilor 1990, UE s-a implicat activ în acțiuni de atenuare a riscurilor la adresa securității sale, în principal prin acțiuni finanțate în cadrul programului pentru securitate nucleară din cadrul Tacis.

II

În 2003, Consiliul European a adoptat două strategii care au creat cadrul necesar pentru acțiuni viitoare în domeniul securității, și anume: Strategia europeană de securitate și Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă.

III

Unul dintre instrumentele dezvoltate după adoptarea acestor strategii a fost Instrumentul de stabilitate (IdS), căruia i s-a alocat un buget de 1 820 de milioane de euro pentru perioada 2007-2013. Acesta abordează provocările la adresa securității în țări terțe și conține atât o componentă pe termen scurt, cât și o componentă pe termen lung.

IV

În cadrul componentei pe termen lung, cea mai importantă măsură este „Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul chimiei, biologiei, radiologiei și în domeniul nuclear (CBRN) ale UE”, cu un buget de 100 de milioane de euro pentru perioada 2010-2013. Inițiativa oferă posibilitatea creării unor platforme regionale cu scopul de a aborda în mod exhaustiv toate aspectele asociate riscurilor chimice, biologice, radioactive și nucleare care apar în urma unor dezastre naturale, a unor catastrofe accidentale și a unor comportamente infracționale. Aceste platforme implică, dintr-o etapă incipientă, toate părțile interesate principale, stimulându-se astfel dezvoltarea expertizei necesare în țările vizate.

V

Inițiativa este coordonată și gestionată de Serviciul European de Acțiune Externă și de EuropeAid.

VI

Auditul realizat de Curte a evaluat dacă Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul CBRN ale UE poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor chimice, biologice, radioactive și nucleare care provin din afara teritoriului UE.

VII

Curtea concluzionează că Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul CBRN ale UE poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor chimice, biologice, radioactive și nucleare care provin din afara UE, însă mai trebuie finalizate anumite elemente.

VIII

Conceptul inițiativei se bazează pe o analiză aprofundată și încearcă să remedieze deficiențele identificate în fostul program Tacis. Abordarea cuprinzătoare și determinată de cerere, precum și accentul distinct asupra cooperării regionale oferă un răspuns pe termen lung la anumite priorități definite în Strategia europeană de securitate și în Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, priorități care nu fuseseră abordate până la momentul respectiv. În inițiativă sunt implicate toate părțile interesate din țările partenere, dintr-o etapă foarte incipientă, ceea ce contribuie la caracterul sustenabil al inițiativei și la participarea țărilor partenere în numeroasele regiuni vizate.

IX

Structura organizațională a inițiativei este, în general, adecvată, în pofida complexității sale, însă are nevoie de anumite adaptări. Alegerea celor două organisme responsabile de implementare și a regiunilor a fost bine gândită și fiecare dintre organismele implicate joacă un rol specific. Totuși, secretariatele regionale nu dispun de capacitatea tehnică necesară. Delegațiile UE nu utilizează suficient poziția pe care o dețin pentru a consolida sprijinul politic în țările partenere și a stabili legături cu statele membre ale UE.

X

Există un sistem de gestionare adecvat, care este pe cale să devină funcțional. Unele elemente ale inițiativei au fost, însă, amânate. Planul inițial de implementare nu a luat în considerare în mod suficient complexitatea inerentă a inițiativei și, în consecință, nu a putut să fie implementat integral, pentru că unele elemente esențiale, precum evaluarea necesităților, nu fuseseră finalizate până la momentul în care a început selectarea proiectelor. Într-o etapă anterioară a inițiativei, țările partenere nu au fost implicate în mod suficient în procesul de selecție a proiectelor. Câteva proiecte se află în curs de derulare și s-au instituit sisteme de monitorizare. Curtea a constatat că procesul de cooperare dintre organismele decizionale (SEAE și EuropeAid), pe de o parte, și organismele responsabile de implementare (Centrul Comun de Cercetare și UNICRI), pe de altă parte, se desfășoară numai la nivel bilateral.

XI

Curtea formulează o serie de recomandări de care SEAE și Comisia ar trebui să țină seama pentru a continua dezvoltarea inițiativei și a asigura sustenabilitatea acesteia.

Răspunsul la provocările legate de securitatea UE

01 Uniunea Europeană (UE) și-a lansat Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul chimiei, biologiei, radiologiei și în domeniul nuclear (CBRN) (denumită în continuare „inițiativa”) în mai 2010. Inițiativa este destinată să consolideze capacitatea instituțională a țărilor terțe de a atenua riscurile CBRN care, în caz contrar, ar putea deveni o amenințare la adresa UE.

02

Cu un buget de 100 de milioane de euro pentru perioada 2010-2013, inițiativa este cea mai importantă măsură a componentei pe termen lung din cadrul Instrumentului de stabilitate (IdS)¹. IdS a fost conceput pentru a oferi Uniunii Europene un nou instrument strategic prin care să se abordeze o serie de provocări legate de securitatea și de dezvoltarea la nivel mondial. Acesta a inclus atât măsuri pe termen scurt, cât și măsuri pe termen lung² și a dispus, în perioada 2007-2013, de un buget de 1 820 de milioane de euro (din care 73 % a fost alocat răspunsului la situații de criză, iar 27 % prevenirii crizelor). IdS furnizează țărilor terțe parteneri asistență tehnică și financiară în scopul atenuării riscurilor și al pregătirii în caz de dezastre în ceea ce privește materialele sau agenții chimici, biologici, radioactivi și nucleari. Potrivit Parlamentului European și Consiliului, măsurile adoptate prin IdS ar trebui să fie complementare și coerente cu măsurile adoptate în cadrul politicii externe și de securitate comune a UE.

03

După accidentul de la Cernobîl din 1986, riscurile prezentate de instalațiile nucleare sovietice care se găseau în Europa Centrală și de Est au reprezentat un important motiv de preocupare pentru comunitatea internațională, preocupare care a crescut după prăbușirea Uniunii Sovietice și apariția a 11 state care își dobândiseră independența recent (Comunitatea Statelor Independente – CSI).

04

În 1991, Comisia Europeană a lansat programul Tacis³, conceput pentru a oferi asistență statelor din CSI în tranziția către o economie de piață democratică. Programul a încetat în 2006.

05

În contextul programului Tacis, statele membre ale UE și Comisia au convenit să adopte o poziție comună cu privire la securitatea nucleară. Ele au lansat programul pentru securitate nucleară⁴ în cadrul Tacis, cu scopul de a furniza asistență la fața locului, de a concepe abordări în materie de securitate și de reglementare, de a îmbunătăți gestionarea deșeurilor nucleare și de a le oferi cercetătorilor specializați în domeniul armelor nucleare din fosta Uniune Sovietică posibilități de angajare în sectorul civil al utilizării energiei nucleare.

- 1 Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a unui instrument de stabilitate (JO L 327, 24.11.2006, p. 1).
- 2 Exemple de măsuri pe termen scurt: asistență în vederea instituirii unor autorități interimare și a unor instituții publice democratice și pluraliste; exemple de măsuri pe termen lung: dezvoltarea de cadre juridice și capacități instituționale, de exemplu în ceea ce privește controalele asupra exporturilor de produse care pot fi utilizate în scopuri civile și/sau militare sau în scopuri infracționale (produse cu dublă utilizare).
- 3 Programul de asistență tehnică pentru Comunitatea Statelor Independente (CSI).
- 4 În perioada 1992-2006, programului pentru securitatea nucleară din cadrul Tacis i s-au alocat 1,3 miliarde de euro.

06

În 2003, ca urmare a discuțiilor purtate la nivel instituțional și interguvernamental cu privire la atacurile teroriste de la New York și la războiul din Irak, Consiliul European a adoptat două strategii care creau cadrul necesar pentru acțiuni viitoare în domeniul securității, și anume:

- (a) Strategia europeană de securitate⁵, care a definit contextul și principalele amenințări la adresa securității UE. Aceste amenințări erau:
  - o terorismul;
  - o proliferarea armelor de distrugere în masă;
  - o conflictele regionale;
  - o eșecul statal;
  - o criminalitatea organizată.

Consiliul a concluzionat că UE trebuie să devină mai activă, mai coerentă și mai capabilă să abordeze aceste amenințări în ceea ce privește răspunsul la situații de criză și prevenirea crizelor.

- (b) Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă⁶ a oferit o foaie de parcurs pentru acțiuni în acest domeniu. Prioritățile stabilite de aceasta erau:
  - o sprijinirea sistemului internațional de monitorizare a neproliferării;
  - o furnizarea de asistență țărilor terțe sub forma consolidării capacităților;
  - o instituirea unor cadre juridice; și
  - o elaborarea unor planuri de răspuns prin intermediul cărora aceste țări să fie în măsură să își îndeplinească obligațiile derivate din aceste cadre juridice.

07

Preocupările exprimate de UE au fost abordate și într-o rezoluție⁷ din 2004 a Consiliului de Securitate al ONU. Recentele evenimente din Siria au evidențiat faptul că aceste preocupări își mențin relevanța și în contextul actual.

Inițiativa privind centrele de excelență CBRN ale UE

Obiective

08

Principalele obiective⁸ ale Inițiativei privind centrele de excelență CBRN ale UE sunt următoarele:

- o consolidarea capacităților naționale și regionale pe termen lung ale autorităților responsabile, precum și consolidarea infrastructurii administrative;
- o sprijinirea și întărirea capacităților de răspuns pe termen scurt.

09

În cadrul inițiativei, aceste obiective sunt abordate prin:

- (a) furnizarea de asistență și cursuri de formare diverselor țări în procesul de implementare a angajamentelor internaționale asumate în ceea ce privește atenuarea riscurilor de proliferare asociate materialelor CBRN;
- (b) susținerea capacității naționale de elaborare și aplicare a unor măsuri juridice, administrative și tehnice în legătură cu riscurile de proliferare asociate materialelor CBRN;

5 Strategia europeană de securitate, Consiliul European, Bruxelles, 12 și 13 decembrie 2003; a se vedea <http://www.eeas.europa.eu/csdp/about-csdp/european-security-strategy/>.

6 Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă, Consiliul European, Bruxelles, 12 decembrie 2003; a se vedea http://eeas.europa.eu/non-proliferation-and-disarmament/wmd/index_en.htm.

7 Rezoluția 1540 din 28 aprilie 2004 a Consiliului de Securitate al ONU.

8 Instrumentul de stabilitate – Programul multianual indicativ 2009-2011, Comisia Europeană, 8 aprilie 2009.

- (c) asigurarea participării partenerilor, precum și a sustenabilității activităților de formare și asistență, prin intermediul unei abordări regionale integrate;
- (d) furnizarea unui pachet complet de cursuri de formare și asistență în materie de CBRN (acoperind domenii precum controlul exporturilor, traficul ilegal, siguranța și securitatea, planificarea în situații de urgență, răspunsul la situații de criză, redistribuirea cercetătorilor, stocarea și eliminarea).

Coordonarea și structura de ansamblu

10

În această inițiativă sunt implicate numeroase organisme (a se vedea și **anexa I**), după cum urmează:

- (a) Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), care este organismul responsabil de politica externă a UE, se ocupă de orientarea strategică a inițiativei, bazându-se pe programele multianuale indicative ale IdS, din care inițiativa face parte. De asemenea, SEAE menține contacte regulate cu alte organisme internaționale din domeniul gestionării riscurilor CBRN (de exemplu, Agenția Internațională pentru Energie Atomică) și discută cu acestea strategia generală și prioritățile.

- (b) EuropeAid – Direcția Generală Dezvoltare și Cooperare a Comisiei – este organul decizional, responsabil de execuția bugetului inițiativei. Acesta pregătește programele anuale de acțiune ale IdS și monitorizează activitatea echipei responsabile de guvernare și a organismelor responsabile de implementare: Centrul Comun de Cercetare al Comisiei și Institutul de Cercetare Interregional al Națiunilor Unite în domeniul Criminalității și Justiției (UNICRI). Începând cu 2012, EuropeAid gestionează și programele derulate în cadrul inițiativei⁹, ocupându-se inclusiv de selectarea proiectelor, de contractarea consorțiilor responsabile de implementare¹⁰, precum și de monitorizare.

- (c) O echipă responsabilă de guvernare, alcătuită din experți din partea mai multor organizații neguvernamentale din UE, sprijină inițiativa oferind consultanță cu privire la aspecte legate de guvernare, prezentând inițiativa țărilor partenere și căutând să obțină sprijin politic la nivel înalt pentru acestea.
- (d) Centrul Comun de Cercetare și UNICRI implementează inițiativa. Centrul Comun de Cercetare, ca departament specializat de asistență tehnică și științifică al Comisiei, oferă asistență în ceea ce privește redactarea propunerilor de proiecte, selectarea proiectelor și evaluarea nevoilor. În egală măsură, este responsabil de crearea și întreținerea unor mecanisme de monitorizare a proiectelor și a inițiativei în ansamblu. UNICRI este responsabil de înființarea secretariatelor regionale și oferă asistență pe perioada înființării structurilor relevante în țările partenere, contribuind la elaborarea planurilor naționale de acțiune și la organizarea de mese rotunde.

9 UNICRI gestionează proiectele contractate înainte de 2012.

10 În cazul gestionării asigurate de către UNICRI, acestea erau organizații nonprofit din întreaga lume care dețineau expertiza relevantă. În cazul gestionării asigurate de către EuropeAid, acestea sunt agenții guvernamentale ale statelor membre ale UE care dețin expertiza relevantă.

(e) Fiecare țară parteneră – numărul lor fiind mai mare de 40 – își desemnează punctul focal național, care are mai multe atribuții: coordonează activitățile părților interesate din domeniul CBRN din propria țară, oferă asistență în înființarea echipelor naționale¹¹, organizează reuniuni și diseminează informațiile relevante. De asemenea, țările partenere își definesc propriile nevoi cu ajutorul unui set de instrumente de evaluare a nevoilor și elaborează planuri naționale de acțiune, în care prioritizează nevoile definite. Ulterior, elaborează propuneri de proiecte adaptate la nevoile respective. În etapele ulterioare ale acestui proces, propunerile de proiecte sunt completate cu o componentă regională, dacă aceasta nu a fost deja inclusă, sunt perfecționate de Centrul Comun de Cercetare și apoi sunt evaluate, clasificate și selectate pentru finanțare de către EuropeAid. Apoi se contractează consorții responsabile de implementarea proiectelor și începe procesul de implementare.

(f) Țările partenere cooperează prin intermediul secretariatelor regionale (**anexa II** cuprinde lista acestora). Secretariatele au doi angajați permanenți, și anume șeful secretariatului (numit de țara-gazdă) și un coordonator regional (angajat de UNICRI). Secretariatele urmăresc să stimuleze cooperarea regională și să confere o dimensiune regională propunerilor de proiecte și, în acest scop:

- facilitează schimbul de informații și coordonarea în regiune;
- acordă sprijin țărilor în scopul creării capacității necesare pentru evaluarea și abordarea nevoilor, precum și pentru identificarea domeniilor de expertiză;

- sprijină implementarea și monitorizarea proiectelor, oferind feedback cu privire la acestea organismelor responsabile de implementare; și
- susțin activități de sensibilizare la nivel regional cu privire la inițiativă.

11

Delegația UE¹² din fiecare țară care participă la inițiativă este informată în mod regulat referitor la progresul înregistrat de inițiativă și la măsurile aferente implementate în țara în cauză.

12

Anexa III ilustrează fiecare dintre elementele componente ale inițiativei și organismele implicate în implementarea ei.

11 Echipel naționale continuă coordonarea activităților și diseminează informații în țările lor, la nivelul instituțiilor (ministere, agenții, institute de cercetare și instituții de învățământ).

12 UE este reprezentată în întreaga lume de 139 de delegații și birouri. Pentru informații suplimentare, a se consulta site-ul http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm.

Sfera și abordarea auditului

13

Auditul realizat de Curte a urmărit să evalueze dacă Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul chimiei, biologiei, radiologiei și în domeniul nuclear (CBRN) ale UE poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor de acest tip provenite din afara teritoriului UE. Pentru a răspunde la această întrebare globală de audit, s-au examinat următoarele trei aspecte subordonate acesteia:

- Inițiativa se bazează pe o analiză aprofundată a situației anterioare anului 2010?
- Structura organizațională a inițiativei este adecvată pentru a face față provocărilor identificate?
- Există un sistem de gestionare adecvat și este acesta funcțional?

14

Întrucât inițiativa este relativ recentă (a fost lansată în 2010 și primele proiecte au fost implementate în 2013), Curtea nu a analizat realizările, rezultatele și impactul acesteia, concentrându-se mai degrabă asupra abordării, a strategiei și a gestionării inițiativei, pentru a evalua dacă aceasta va fi capabilă să reducă riscurile CBRN în țări terțe.

15

Auditul Curții a fost efectuat în perioada octombrie 2013-ianuarie 2014 și a inclus: o examinare analitică a documentelor relevante, interviuri cu personal al Comisiei, al SEAE, al UNICRI și al echipei responsabile de guvernanță, vizite la două secretariate regionale (de la Rabat și Amman) și participarea la un atelier derulat în cadrul unuia dintre proiecte.

Conceptul inițiativei se bazează pe o analiză aprofundată și încurajează cooperarea și participarea partenerilor la nivelul regiunilor

16

Inițiativa privind centrele de excelență CBRN reprezintă un răspuns esențial al UE la Strategia europeană de securitate și la Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă. Conceptul inițiativei se bazează pe o analiză aprofundată, care ia în considerare în special următoarele deficiențe ale fostului program Tacis:

- o abordarea a avut în principal un caracter ad-hoc și nu toate acțiunile sale au fost integrate într-o strategie pe termen lung;
- o implementarea programului Tacis s-a efectuat de la vârf către bază, cu un centru decizional la nivelul Comisiei, astfel încât gradul de implicare al țărilor terțe a fost aproape inexistent. Prin urmare, a existat un risc semnificativ ca proiectele și rezultatele lor să dispară după încetarea finanțării din partea UE¹³.

17

Inițiativa privind centrele de excelență prezintă mai multe caracteristici inovatoare. Se intenționează ca acestea:

- o să fie cuprinzătoare, adică să abordeze riscurile și amenințările CBRN indiferent dacă originea lor este infrațională, accidentală sau naturală, și să includă măsuri de atenuare care să vizeze aspecte legate de prevenire, detectare, răspuns și guvernanta. **Caseta 1** de mai jos prezintă câteva exemple de astfel de riscuri;
- o să fie construită pe o abordare explicită determinată de cerere (de la bază către vârf), respectându-se următorul proces: experți din țările partenere identifică în mod sistematic nevoile specifice țării lor în toate domeniile CBRN, cu ajutorul unui set de instrumente de evaluare a nevoilor (de exemplu, analiza deficitelor); ulterior, aceștia prioritizează, într-un plan național de acțiune, măsurile necesare pentru abordarea riscurilor și a amenințărilor identificate; în cele din urmă, ei elaborează propuneri de proiecte adaptate la nevoile identificate, pentru a elimina deficitul existent în sistemele lor de atenuare a riscurilor;
- o să se axeze în mod specific asupra cooperării regionale între țările partenere, adică expertiza și capacitățile generate de inițiativă în țările partenere să fie partajate la nivel regional.

13 Acest aspect este cunoscut sub denumirea de „sustenabilitatea” măsurilor finanțate de donatori.

Caseta 1

Exemple de riscuri CBRN abordate de inițiativă

- **Chimice:** traficul ilegal de materiale chimice care ar putea să fie folosite în activități industriale și/sau infraționale („utilizare dublă”);
- **Biologice:** epidemii, precum gripa aviară, o boală foarte infecțioasă care se răspândește rapid în mai multe țări;
- **Radioactive:** deșeuri provenite din spitale, precum substanțele utilizate în terapia radiologică;
- **Nucleare:** incidente de tipul celui de la Fukushima, în care materiale radioactive sunt eliberate în mod accidental în mediu.

18

Toate aceste caracteristici noi au fost concepute cu scopul de a intensifica participarea țărilor partenere și, în consecință, de a îmbunătăți sustenabilitatea inițiativei, cu alte cuvinte de a crește probabilitatea menținerii rezultatelor măsurilor după încetarea finanțării din partea UE.

19

Cooperarea regională în domeniul securității este o caracteristică esențială a inițiativei. SEAE și Comisia au avut motive întemeiate pentru a integra acest element în inițiativă și pentru a se concentra asupra cooperării regionale:

- (a) riscurile abordate au, prin natura lor, un caracter transfrontalier; impactul accidentelor chimice și al epidemiilor, precum gripa aviară, nu se oprește la graniță;
- (b) țările partenere au înregistrat progrese diferite în ceea ce privește atenuarea riscurilor CBRN; cooperarea regională promovează cele mai bune practici și țările partenere pot beneficia în mod reciproc de cunoștințele dobândite.

20

Prin urmare, beneficiile inițiativei nu se limitează la realizările proiectelor. Faptul că țări învecinate situate în regiuni geografice sensibile, precum Africa de Nord sau Orientul Mijlociu, se întâlnesc să discute și să implementeze proiecte în domeniul securității reprezintă o importantă valoare adăugată care contribuie, în mod independent, la crearea unei culturi a cooperării și a siguranței.

21

Comunitatea internațională a salutat inițiativa. Aceasta a fost susținută de Consiliul de Securitate al ONU¹⁴, de Parteneriatul Global G8 (care a creat un grup de lucru cu privire la centrele de excelență¹⁵) și de NATO (la rândul său, UE susține centrul CBRN al NATO de la Vyškov, Republica Cehă¹⁶).

Inițiativa are o structură organizațională complexă, însă, în general, adecvată

22

Complexitatea structurii organizaționale a inițiativei este determinată de mai mulți factori, precum: numărul părților implicate, organizarea descentralizată, dimensiunea sa globală, caracterul eterogen al regiunilor și al țărilor partenere și implementarea în comun, de către UE și de către organisme ale ONU (a se vedea punctele 10-11). Totuși, această complexitate este inerentă abordării alese pentru inițiativă, o abordare cuprinzătoare, de la bază către vârf și cu o componentă regională (a se vedea punctul 17).

23

Alegerea organismelor de implementare a inițiativei, și anume Centrul Comun de Cercetare și UNICRI, a fost bine întemeiată. Pe de o parte, Centrul Comun de Cercetare, organismul științific intern al Comisiei, furnizează expertiza tehnică, iar pe de altă parte, UNICRI poate folosi rețeaua diplomatică a ONU atunci când inițiază contacte cu potențiale țări partenere, convingându-le să participe la inițiativă. **Anexa IV** prezintă argumentele care stau la baza alegerii fiecăruia dintre organismele responsabile de implementare, domeniile de expertiză și principalele sarcini conferite acestora.

14 Declarația Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite de susținere a centrelor de excelență ale UE, 12 aprilie 2012.

15 Parteneriatul Global: *Against the Spread of Materials and Weapons of Mass Destruction: President's Report for 2013* (Combaterea proliferării materialelor și a armelor de distrugere în masă: raport al președinției pentru 2013), Foreign & Commonwealth Office, Londra, decembrie 2013.

16 Pentru informații suplimentare, a se consulta <http://www.jcbrncoe.cz/>.

24

În pofida numărului mare al organismelor implicate, rolurile și responsabilitățile acestora sunt definite în mod clar și fiecare organism își are propriul rol (a se vedea punctele 10-11).

25

Țările partenere își aleg punctul focal național și creează singure câte o echipă națională, urmând orientările și recomandările emise de Centrul Comun de Cercetare și de UNICRI. Această autonomie este esențială pentru acceptarea inițiativei de către țările partenere și respectă abordarea determinată de cerere pe care se bazează inițiativa.

26

În ceea ce privește desemnarea regiunilor în care urma să se deruleze inițiativa, SEAE și Comisia au ales, așa cum era de așteptat, regiuni cu țări aflate în vecinătatea UE și/sau țări asociate UE (a se vedea **anexa II**). Totuși, numărul regiunilor și al țărilor implicate este mare și, prin urmare, cererea de fonduri pentru proiecte utile poate depăși semnificativ resursele limitate disponibile. Pentru a se asigura utilizarea optimă a fondurilor puse la dispoziție, este nevoie de o prioritizare a proiectelor din domeniile care prezintă cea mai mare relevanță pentru securitatea UE.

27

În prezent, secretariatele generale (a se vedea punctul 10) dispun de o expertiză tehnică limitată, ceea ce le împiedică să îndeplinească anumite părți din rolul care le revine, precum oferirea de asistență în elaborarea și perfecționarea propunerilor de proiecte și, într-o etapă ulterioară, facilitarea implementării proiectelor.

28

Delegațiile UE din țările partenere sunt informate în mod regulat cu privire la inițiativă, însă nu joacă încă un rol suficient de activ. Totuși, ele dispun de expertiza necesară pentru a susține secretariatele regionale și punctele focale naționale și, ceea ce este mai important, dispun de expertiza diplomatică necesară pentru a dobândi și a menține un sprijin politic la nivel înalt în țările partenere, precum și pentru a face cunoscută implicarea UE.

Există sisteme de gestionare, dar acestea prezintă încă o serie de deficiențe

Întârzieri în planul de implementare

29

SEAE și EuropeAid nu au ținut seama de complexitatea inerentă a inițiativei atunci când au elaborat planul de implementare a acesteia (a se vedea **anexa III**). Crearea structurilor necesare în țările partenere a durat mai mult decât se preconizase din cauza mai multor factori, precum: circumstanțele politice și gradul diferit de susținere națională la nivel înalt, caracterul eterogen al țărilor partenere, nivelul diferit al experienței acestora în domeniul atenuării riscurilor CBRN și nivelul diferit atins în instituirea structurilor relevante (de exemplu, echipele naționale).

30

Această complexitate a generat întârzieri nu numai în desemnarea punctelor focale naționale, ci și în crearea echipeilor naționale.

31

Planul de implementare conținea, printre altele, o serie de etape, de la evaluarea nevoilor (cu ajutorul unui set de instrumente special creat în acest sens) la elaborarea de planuri naționale de acțiune și, ulterior, de proiecte de propuneri care să abordeze nevoile identificate.

32

Scopul setului de instrumente de evaluare a nevoilor era identificarea, în mod sistematic, a tuturor riscurilor CBRN specifice unei țări. Crearea acestui set de instrumente era planificată deja într-un contract semnat în 2010 între EuropeAid și UNICRI, însă EuropeAid a reprogramat-o în programul său anual de acțiune pentru 2012, din cauza întârzierilor survenite în implementarea inițiativei (a se vedea punctele 29-30).

33

Potrivit EuropeAid, UNICRI nu luat în considerare în mod suficient capacitățile administrative ale țărilor partenere atunci când a creat setul de instrumente, ceea ce însemna că produsul final era prea complex. Prin urmare, în martie 2013, EuropeAid a reatribuit această sarcină Centrului Comun de Cercetare, care a furnizat o versiune mai simplă în decembrie 2013. După ce a fost testată în trei țări partenere, versiunea a fost pusă la dispoziție integral la începutul anului 2014. În prezent, există două seturi de instrumente disponibile care ar trebui să ajute țările partenere la elaborarea planurilor lor naționale de acțiune.

34

După evaluarea nevoilor, ar trebui să urmeze elaborarea planurilor naționale de acțiune, care propun măsurile necesare pentru abordarea nevoilor identificate în materie de pregătire în caz de dezastre și de prevenire, detectare și atenuare a acestora. Până la sfârșitul anului 2013, cinci țări partenere elaboraseră proiecte de planuri de acțiune.

35

Din cauza tuturor acestor întârzieri, SEAE și EuropeAid nu au putut respecta planul de implementare inițial. Unele proiecte fuseseră lansate înainte de evaluarea nevoilor și de elaborarea planurilor naționale de acțiune.

Există sisteme de selectare și implementare a proiectelor, însă țările partenere trebuie să fie implicate mai mult în aceste procese

36

În ceea ce privește selectarea proiectelor, majoritatea propunerilor vin din partea țărilor partenere sau a secretariatelor regionale, însă câteva dintre ele sunt elaborate și de organismele responsabile de implementare. Deși prezentarea unor propuneri de proiecte de către organismele responsabile de implementare poate reprezenta un impuls pentru inițiativă, acest lucru nu respectă, totuși, abordarea de la bază către vârf.

37

Centrul Comun de Cercetare examinează toate propunerile și se asigură, împreună cu EuropeAid, că acestea includ obiective și indicatori SMART¹⁷. În primul exercițiu de selectare a proiectelor, EuropeAid, UNICRI și Centrul Comun de Cercetare au modificat propunerile prin fuzionarea unora dintre ele și eliminarea altora, fără a informa de fiecare dată partea care prezentase propunerile. Aceasta a pus în pericol gradul de asumare a responsabilității de către parteneri și a afectat în mod negativ derularea inițiativei.

38

Începând cu luna mai 2013, țările partenere implicate pot propune proiecte în orice moment, nu o dată pe an, așa cum se proceda înaintea acestei date. EuropeAid aprobă fiecare proiect în parte, după discuții purtate între țările partenere, secretariatele regionale și experții relevanți. Pe parcursul discuțiilor, participanții se asigură că propunerile de proiecte au o dimensiune regională. Țările partenere au salutat noua abordare, prin intermediul căreia ele sunt mai implicate în procedurile care duc la adoptarea deciziei de finanțare a unui proiect. Totuși, țările partenere sunt preocupate de durata mare a intervalului dintre etapa propunerii proiectelor și etapa implementării acestora și consideră că o îmbunătățire în acest sens ar fi binevenită.

39

Până în aprilie 2014, fuseseră selectate 40 de proiecte (a se vedea **anexa V**). Implementarea primelor proiecte a început la 1 ianuarie 2013. Cele mai multe dintre acestea au ca obiectiv acțiuni de sensibilizare, crearea de rețele, schimbul de cunoștințe, activități de formare, consolidarea capacităților și actualizarea cadrelor legislative (a se vedea **caseta 2**).

40

Responsabilitatea gestionării primelor 19 proiecte ale inițiativei, precum și a selectării și a contractării organismelor de implementare a proiectelor, în conformitate cu normele ONU, a revenit UNICRI. Aceasta înseamnă că orice organizație nonprofit din lume, care deținea expertiza relevantă, putea participa. În 2012, EuropeAid a preluat gestionarea proiectelor ulterioare, pentru a răspunde anumitor preocupări exprimate de unele state membre ale UE, care doreau ca experții lor să fie mai implicați în acțiuni și ca rolul de donator al UE să fie scos în evidență.

41

Din momentul în care EuropeAid a preluat organizarea implementării proiectelor, consorțiile responsabile de implementare sunt constituite în principal din agenții, organisme și experți din statele membre ale UE. Agențiile, organismele sau experții care participă la aceste consorții din partea țărilor partenere sunt în număr mic, deși ele dețin, în anumite cazuri, o experiență bogată cu privire la subiectele vizate. Această situație ar putea împiedica țările partenere să se implice în aplicarea măsurilor și ar putea afecta sustenabilitatea rezultatelor proiectelor. În plus, capacitățile în materie de CBRN din țările partenere ar avea de câștigat în urma unei implicări mai intense a propriilor experți. Acesta era, de fapt, unul dintre principalele obiective al inițiativei.

17 Specific, măsurabil, abordabil, relevant și încadrat în timp (*specific, measurable, attainable, relevant and time-bound – SMART*).

Caseta 2

Exemplu de proiect

Denumire	Proiectul 5: Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici cu privire la monitorizarea importurilor/exporturilor de materiale CBRN
Regiunea vizată	Fațada atlantică africană, Asia Centrală, Orientul Mijlociu și Africa de Nord
Organismul de implementare	Biroul german pentru economie și controlul exporturilor (<i>Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA</i>), Germania
Perioada	1.1.2013-31.12.2014
Buget (în euro)	1 440 000
Obiective	1. consolidarea capacităților țărilor în cauză în materie de control al importurilor/exporturilor prin elaborarea de proceduri și orientări specializate, în scopul descurajării transporturilor transfrontaliere ilegale de materiale CBRN periculoase; 2. consolidarea încrederii între entitățile, agențiile etc. implicate în procesul de reglementare a importurilor/exporturilor la nivel național și regional; 3. dezvoltarea unui sistem sustenabil pentru schimbul de cunoștințe, aplicabil unui număr mare de țări și de structuri guvernamentale, bazat pe pachete gratuite de instrumente cu privire la importul/exportul de materiale CBRN; 4. îmbunătățirea cooperării regionale între agenții și alinierea la procedurile și orientările internaționale în materie de control al importurilor/exporturilor.

Cooperarea bilaterală dintre organismele decizionale și organismele responsabile de implementare este prezentă, însă nu există un forum dedicat unei cooperări strategice mai aprofundate

42

În faza inițială, s-a înființat un comitet de coordonare compus din reprezentanți ai organismelor decizionale (SEAE și EuropeAid) și ai organismelor responsabile de implementare (Centrul Comun de Cercetare și UNICRI). Aceștia se reuniau pentru a discuta cu privire la procesul de organizare a inițiativei, aflat în derulare, printre subiectele discutate numărându-se și prioritățile regionale, alegerea proiectelor care urmau să fie gestionate de UNICRI și altele. După ce proiectele care urmau să fie gestionate de UNICRI au fost alese, comitetul a fost desființat. De atunci, entitățile implicate cooperează în principal la nivel bilateral.

43

Mai multe dintre organismele implicate au afirmat că cooperarea, coordonarea și comunicarea dintre ele pot fi îmbunătățite, de exemplu prin reînființarea comitetului de coordonare ca forum dedicat unei cooperări strategice mai aprofundate. Comitetul ar contribui la clarificarea anumitor probleme și la stabilirea priorităților într-o perioadă de timp mai scurtă, întrucât nu ar mai fi necesare atât de multe discuții bilaterale.

44

În afară de inițiativa privind centrele de excelență, există și alte canale de finanțare a proiectelor din domeniul CBRN, de exemplu prin intermediul Agenției Internaționale a Energiei Atomice sau al agențiilor din statele membre ale UE.

45

Comisia nu dispune de o imagine de ansamblu a tuturor proiectelor finanțate prin toate instrumentele puse la dispoziție de alți donatori în materie de politică de securitate și de atenuare a riscurilor CBRN.

S-a instituit un sistem de monitorizare

46

EuropeAid a instituit un sistem de monitorizare pentru inițiativă, bazat pe indicatori-cheie de performanță și de impact. Acesta monitorizează proiectele și cu ajutorul Centrului Comun de Cercetare și al UNICRI. Raportul anual de activitate al EuropeAid conține, și el, informații cu privire la implementarea inițiativei.

47

Centrul Comun de Cercetare a creat un site internet bine dezvoltat și cuprinzător, care furnizează părților interesate informații actualizate privind propunerile de proiecte, selectarea și implementarea acestora.

48

În „Raportul semestrial privind progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă”¹⁸, Consiliul se referă la atenuarea riscurilor CBRN și, printre altele, la inițiativa privind centrele de excelență.

49

Având în vedere faptul că proiectele au fost lansate numai în 2013 (a se vedea punctul 39), este prea devreme pentru a se evalua eficacitatea sistemului de monitorizare existent.

18 Cel mai recent raport de acest tip a fost publicat în Jurnalul Oficial C 54 din 25 februarie 2014.

Concluzii

50

Referitor la întrebarea globală de audit, Curtea concluzionează că Inițiativa privind centrele de excelență CBRN ale UE poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor chimice, biologice, radioactive și nucleare care provin din afara UE, însă mai trebuie finalizate anumite elemente.

51

Referitor la cele trei aspecte subordonate întrebării generale, Curtea formulează următoarele concluzii:

(a) Conceptul inițiativei se bazează pe o analiză aprofundată și încearcă să remedieze deficiențele identificate în fostul program Tacis. Abordarea cuprinzătoare și determinată de cerere, precum și accentul distinct asupra cooperării regionale au oferit un răspuns pe termen lung la prioritățile definite în Strategia europeană de securitate și în Strategia UE împotriva proliferației armelor de distrugere în masă care nu fuseseră abordate până la momentul respectiv. Inițiativa prevede implicarea tuturor părților interesate din țările partenere dintr-o etapă foarte incipientă, astfel încât să se faciliteze caracterul sustenabil al inițiativei și participarea țărilor partenere din numeroasele regiuni vizate.

(b) Structura organizațională a inițiativei este, în general, adecvată, în pofida complexității sale, însă are nevoie de anumite adaptări. Alegerea celor două organisme responsabile de implementare și a regiunilor a fost bine gândită și fiecare dintre organismele implicate joacă un rol specific. Totuși, secretariatele regionale nu dispun de capacitatea tehnică necesară. Delegațiile UE nu utilizează suficient poziția pe care o dețin pentru a consolida sprijinul politic în țările partenere și a stabili legături cu statele membre ale UE.

(c) Există un sistem de gestionare corespunzător, care este pe cale să devină funcțional. Unele elemente ale inițiativei au fost, însă, amânate. Planul inițial de implementare nu a luat în considerare în mod suficient complexitatea inerentă a inițiativei și, în consecință, nu a putut să fie implementat integral, pentru că unele elemente esențiale, precum evaluarea necesităților, nu fuseseră finalizate până la momentul în care a început selectarea proiectelor. Într-o etapă anterioară a inițiativei, țările partenere nu au fost implicate în mod suficient în procesul de selecție a proiectelor. Câteva proiecte se află în curs de derulare și s-au instituit sisteme de monitorizare. Curtea a constatat că procesul de cooperare dintre organismele decizionale (SEAE și EuropeAid), pe de o parte, și organismele responsabile de implementare (Centrul Comun de Cercetare și UNICRI), pe de altă parte, se desfășoară numai la nivel bilateral.

Recomandări

52

Referitor la structura actuală a inițiativei, SEAE și Comisia ar trebui:

- să concentreze finanțarea din partea UE în zonele cu cea mai mare relevanță pentru securitatea UE, pentru a obține beneficiul cel mai direct;
- să crească capacitățile secretariatelor regionale prin punerea la dispoziție a unei expertize tehnice suplimentare;
- să consolideze rolul delegațiilor UE, în special în țările în care a fost înființat un secretariat regional.

53

Referitor la gestionarea proiectelor, Comisia ar trebui:

- să ia măsuri pentru ca țările partenere să fie implicate și în implementarea proiectelor, nu numai în inițierea lor. În consecință, țările ar participa într-o măsură mai mare la aplicarea măsurilor, asigurându-se sustenabilitatea acestora;
- să continue eforturile în direcția îmbunătățirii procedurilor, cu scopul de a reduce durata dintre etapa propunerii proiectelor și etapa implementării lor;
- să îmbunătățească cooperarea dintre organismele decizionale și organismele responsabile de implementare, de exemplu prin reînființarea comitetului de coordonare.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera III, condusă de domnul Karel PINXTEN, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 7 octombrie 2014.

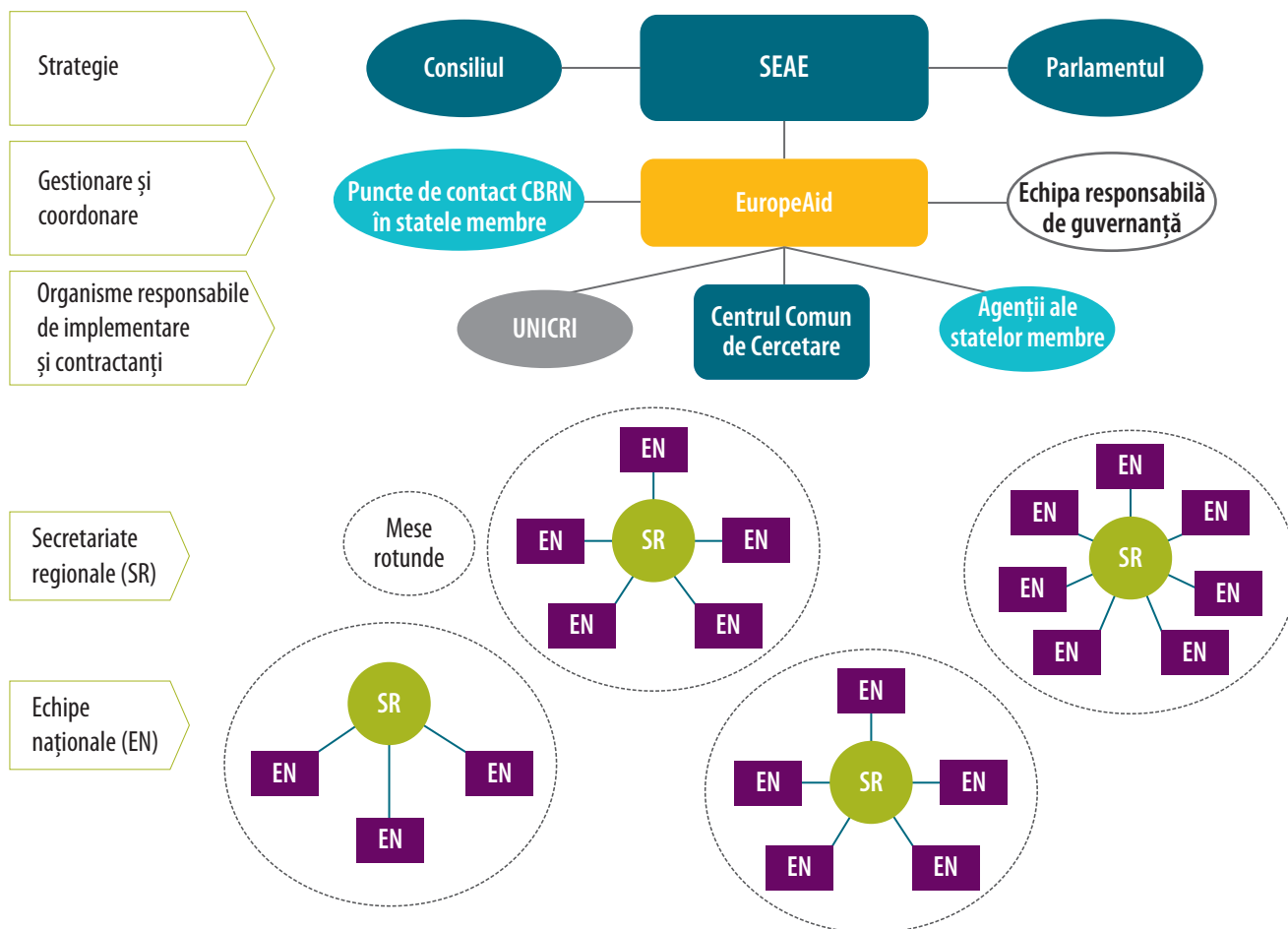
Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Președinte

Anexa I

Structura inițiativei

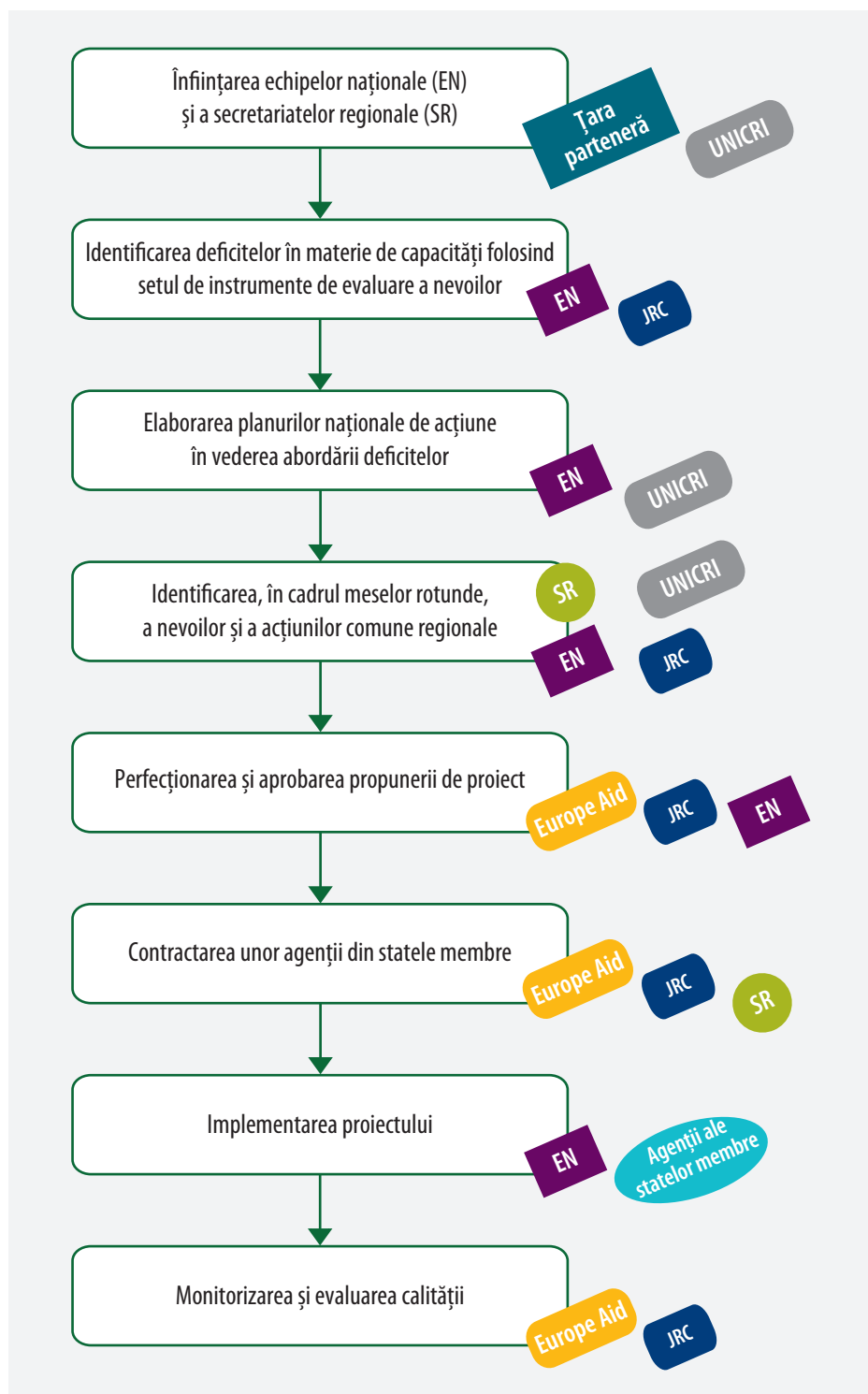
Lista secretariatelor regionale

Acronim	Regiune	Țările implicate
ASE	Asia de Sud-Est	Brunei Darussalam, Cambodgia, Indonezia, Republica Democrată Populară Laos, Malaysia, Myanmar/Birmania, Filipine, Singapore, Thailanda, Vietnam
FAA	Fațada atlantică africană	Côte d'Ivoire, Gabon, Liberia, Mauritania, Maroc, Senegal, Togo
AN	Africa de Nord	Algeria, Libia, Maroc, Tunisia
ESE	Europa de Sud-Est, Caucazul de Sud, Moldova și Ucraina	Albania, Armenia, Bosnia și Herțegovina, fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, Georgia, Moldova, Muntenegru, Serbia, Ucraina
AC	Asia Centrală	Kârgâzstan, Tadjikistan, Uzbekistan
OM	Orientul Mijlociu	Irak, Iordania, Liban
ACE	Africa Centrală și de Est	Burundi, Republica Democratică Congo, Ghana, Kenya, Rwanda, Seychelles, Uganda, Zambia

În curs de negociere:

CCG	Consiliul de Cooperare al Golfului	Urmează să fie stabilite

Elemente componente ale inițiativei și organisme implicate

Organismele responsabile de implementarea inițiativei

	DG JRC	UNICRI
Denumirea completă	Direcția Generală Centru Comun de Cercetare	Institutul de Cercetare Interregional al Națiunilor Unite în domeniul Criminalității și Justiției
Sediu	Bruxelles, Belgia; în plus, șapte institute de cercetare în alte locații	Torino, Italia
Domeniu de activitate	Cercetare științifică, inițial axată în mod special asupra aspectelor nucleare și radiologice	Prevenirea criminalității și justiție penală
Pagina de început	http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=10	http://www.unicri.it/
Motive pentru alegerea ca organism de implementare al inițiativei	— Expertiză tehnică relevantă — Cooperare de succes în programe anterioare — Recunoaștere internațională a calității de organism expert în domeniu — Experiență în gestionarea de proiecte	— Expertiză în domeniul criminalității și al justiției — Cunoștințe în materie de consolidarea capacităților în țări terțe — Cooperare anterioară cu Comisia Europeană — Implicarea unui organism al ONU este necesară întrucât inițiativa atinge anumite aspecte sensibile pentru țările partenere în domeniul securității
Principalele sarcini în cadrul inițiativei	— Furnizarea de asistență tehnică și științifică — Furnizarea de asistență în elaborarea propunerilor de proiecte, inclusiv în conceperea specificațiilor tehnice — Furnizarea de asistență pentru EuropeAid în selectarea proiectelor — Instituirea și întreținerea unor mecanisme de monitorizare a proiectelor și a inițiativei în ansamblu — Participarea la evaluarea nevoilor alături de țările partenere	— Pregătire metodologică — Înființarea secretariatelor regionale, inclusiv furnizarea de personal permanent — Furnizarea de asistență pe parcursul creării structurilor relevante în țări partenere (puncte focale naționale, echipe naționale) — Elaborarea de planuri naționale de acțiune alături de țările partenere — Organizarea de mese rotunde, ceea ce asigură cooperarea regională și contribuie la elaborarea propunerilor de proiecte

Lista proiectelor implementate în prezent în cadrul inițiativei¹

Numărul proiectului	Denumire	Perioada de implementare	Buget (în euro)	Țări/regiuni (pentru acronime, a se vedea anexa II)
Proiect 040	<i>Strengthening health laboratories to minimize potential biological risks</i> (Îmbunătățirea laboratoarelor sanitare în scopul minimizării potențialelor riscuri biologice)	1.1.2014-31.12.2016	4 495 712	AC, OM, ESE
Proiect 039	<i>Strengthening health security at ports, airports and ground crossings</i> (Îmbunătățirea securității în materie de sănătate în porturi, aeroporturi și puncte terestre de trecere a frontierei)	23.7.2013-22.7.2015	1 500 000	AC, OM, AN, ESE
Proiect 038	<i>Export control outreach for dual use items</i> (Activități de informare privind controlul exporturilor legate de produsele cu utilizare dublă)	1.1.2014-31.12.2015	2 500 000	AC, OM
Proiect 037	MEDILABSECURE – <i>Establishment of networks of human and animal virology laboratories and of medical entomology</i> (Crearea unor rețele de laboratoare de virologie umană și animală și a unor rețele de entomologie medicală)	6.1.2014-5.1.2018	3 626 410	OM, AN, ESE
Proiect 036	<i>Further development and consolidation of the Mediterranean Programme for Intervention Epidemiology Training</i> (MediPIET) (Continuarea dezvoltării și a consolidării Programului mediteraneean de formare în domeniul epidemiologiei de intervenție)	1.1.2014-31.12.2017	6 400 000	OM, AN, ESE
Proiect 035	<i>Management of hazardous chemical and biological waste</i> (Gestionarea deșeurilor chimice și biologice periculoase)	1.1.2014-30.6.2017	3 871 800	FAA, AN
Proiect 034	<i>Strengthening capacities in CBRN response and in chemical and medical emergency</i> (Consolidarea capacităților de răspuns în domeniul CBRN și în situații de urgență chimică și medicală)	1.1.2014-31.12.2016	3 914 034	OM
Proiect 033	<i>Strengthening the national CBRN legal framework and provision of specialized and technical training to enhance CBRN preparedness and response capabilities</i> (Consolidarea cadrului legislativ în domeniul CBRN și furnizarea de cursuri de formare tehnică și de specialitate cu scopul de a consolida pregătirea și capacitățile de răspuns în domeniul CBRN)	15.9.2013-14.9.2016	2 699 069	FAA, ACE
Proiect 032	<i>Establishment of a Mediterranean Programme for Intervention Epidemiology Training</i> (MediPIET) (Înființarea Programului mediteraneean de formare în domeniul epidemiologiei de intervenție)	1.1.2013-31.12.2014	440 000	AAF, ME, NA, SEE
Proiect 031	<i>Network of universities and institutes for raising awareness on dual-use concerns of chemical materials</i> (Crearea de rețele de universități și institute în scopul sensibilizării cu privire la preocupările legate de dubla utilizare a materialelor chimice)	1.1.2013-31.12.2014	800 000	Internațional
Proiect 030	<i>Network of Excellence for Nuclear Forensics in South East Asia Region</i> (Rețeaua de excelență în domeniul criminalisticii nucleare în regiunea Asia de Sud-Est)	1.1.2013-31.12.2014	600 000	ASE
Proiect 029	<i>Regional Human Resource Development for Nuclear Safety, Security, and Safeguards Management through a University Master's Programme carried out in Thailand</i> (Dezvoltarea resurselor umane regionale necesare pentru gestionarea securității, a siguranței și a măsurilor de protecție în domeniul nuclear, prin intermediul unui program de masterat derulat în Thailanda)	1.1.2013-31.12.2014	340 000	ASE
Proiect 028	<i>Supporting development of an integrated national security system for nuclear and radioactive materials</i> (Sprijinirea dezvoltării unui sistem de securitate național integrat pentru materiale nucleare și radioactive)	1.1.2013-31.12.2014	1 000 000	ASE
Proiect 027	<i>Bio-risk management</i> (Gestionarea riscurilor biologice)	1.1.2013-31.12.2014	480 000	Țări din ASE
Proiect 026	<i>Prerequisite to strengthening CBRN national legal frameworks</i> (Crearea condițiilor necesare pentru consolidarea cadrelor legislative naționale în domeniul CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	300 000	Liban, Tunisia

1 <http://www.cbrn-coe.eu/Projects.aspx>

Numărul proiectului	Denumire	Perioada de implementare	Buget (în euro)	Țări/regiuni (pentru acronime, a se vedea anexa II)
Proiect 025	<i>Knowledge development and transfer of best practice on bio-safety/bio-security/bio-risk management</i> ((Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici în materie de biosiguranță, biosecuritate și gestionarea riscurilor biologice)	1.1.2013-31.12.2014	480 000	OM
Proiect 024	<i>Development of a methodology for RN materials detection, management and protection of the public</i> (Dezvoltarea unei metodologii pentru detectarea și gestionarea materialelor radioactive și nucleare și pentru protejarea populației împotriva acestora)	1.1.2013-31.12.2014	600 000	Mauritania, Maroc, Senegal
Proiect 023	<i>Building capacity to identify and respond to threats from chemical, biological, radiological and nuclear substances</i> (Consolidarea capacităților de identificare și răspuns la amenințările generate de substanțele chimice, biologice, radioactive și nucleare)	1.1.2013-31.12.2014	500 000	Țări din Balcani, OM, AN și ASE
Proiect 022	<i>Provision of specialized technical training to enhance the first responders' capabilities in case of CBRN incidents</i> (Furnizarea de cursuri tehnice de specialitate în vederea îmbunătățirii capacităților de răspuns ale primilor factori de intervenție în caz de incidente legate de produse CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	700 000	FAA, ASE
Proiect 021	<i>Building regional border control capacity to identify and detect CRN materials</i> (Consolidarea capacității regionale de control la frontiere în vederea identificării și a detectării materialelor chimice, radioactive și nucleare)	1.1.2013-31.12.2014	700 000	FAA, ASE
Proiect 019	<i>Development of procedures and guidelines to create and improve secure information management systems and data exchange mechanisms for CBRN materials under regulatory control</i> (Elaborarea de proceduri și orientări în vederea creării și a îmbunătățirii unor sisteme sigure de gestionare a informațiilor și a unor mecanisme de schimb de date pentru materialele CBRN în cadrul controlului de reglementare)	3.1.2013-2.1.2015	400 000	Internațional
Proiect 018	<i>International Network of universities and institutes for raising awareness on dual-use concerns in bio-technology</i> (Rețeaua internațională a universităților și institutelor pentru sensibilizare cu privire la preocupările legate de dubla utilizare a produselor biotehnologice)	1.1.2013-31.12.2014	399 719	Internațional
Proiect 017	<i>Establishing a National Response Plan in Ghana and Kenya for responding to unauthorized events involving chemical, biological, radiological and nuclear (CBRN) materials</i> [Elaborarea unui plan național de răspuns, în Ghana și Kenya, la evenimente neautorizate care implică materiale chimice, biologice, radioactive și nucleare (CBRN)]	15.5.2013-14.5.2015	240 000	Ghana și Kenya
Proiect 016	<i>Supporting development of an integrated national nuclear security system</i> (Sprijinirea dezvoltării unui sistem național integrat pentru securitate nucleară)	1.1.2013-31.12.2014	400 000	AN
Proiect 015	<i>Strengthening laboratory bio-safety and bio-security through development of a laboratory iso-bank system</i> (Consolidarea laboratoarelor din punctul de vedere al biosiguranței și al biosecurității prin crearea unei baze de date pentru laboratoare)	Procedura de achiziție aflate în derulare	480 000	Țări din ASE
Proiect 014	<i>Provision of specialized and technical training to enhance the first response capabilities</i> (Furnizarea de cursuri tehnice și de specialitate în scopul consolidării capacităților de răspuns imediat)	4.1.2013-3.1.2015	400 000	ESE
Proiect 013	<i>Capacity building and raising awareness for identifying and responding to threats from chemical, biological, radiological and nuclear materials in Sub Saharan African countries</i> (Consolidarea capacităților și organizarea de acțiuni de sensibilizare cu scopul de a identifica și a răspunde la amenințări generate de materiale chimice, biologice, radioactive și nucleare în țările din Africa Subsahariană)	1.1.2013-31.12.2014	319 924	ACE

Numărul proiectului	Denumire	Perioada de implementare	Buget (în euro)	Țări/regiuni (pentru acronime, a se vedea anexa II)
Proiect 012	<i>Sharing experience between EU and South-East Asian countries on the reinforcement of legislations and regulations in the field of bio-safety and bio-security, as well as relevant laboratories management systems through Regional Centre of Excellence – phase 2</i> (Schimb de experiență între state membre ale UE și țări din Asia de Sud-Est cu privire la consolidarea cadrelor legislative și normative în domeniile biosiguranței și biosecurității, precum și la sistemele relevante de gestionare a laboratoarelor, prin intermediul centrului regional de excelență – faza 2)	4.1.2013-3.1.2015	320 000	Țări din ASE
Proiect 011	<i>Promoting good practice and inter-agency procedures for assessing the risks of chemical, biological, radiological and nuclear misuse</i> (Promovarea de bune practici și proceduri între agenții cu scopul de a evalua riscurile utilizării necorespunzătoare a materialelor chimice, biologice, radioactive și nucleare)	1.1.2013-31.12.2014	1 915 452	Țări din AN, Balcani, OM, ASE
Proiect 010	<i>Development of e-learning courses for CBRN risk mitigation</i> (Dezvoltarea de cursuri online în vederea atenuării riscurilor asociate materialelor CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	388 451	Internațional
Proiect 009	<i>National Response Plan in Lebanon for CBRN Events</i> (Planul național libanez de răspuns la evenimente CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	159 900	Liban
Proiect 008	<i>Prerequisite to strengthening CBRN national legal frameworks</i> (Crearea condițiilor necesare pentru consolidarea cadrelor legislative naționale în domeniul CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	800 000	Țări din ASE
Proiect 007	<i>Guidelines, procedures and standardisation on bio-safety/bio-security</i> (Orientări, proceduri și standardizare în domeniul biosiguranței/biosecurității)	1.1.2013-31.12.2014	1 199 576	Țări din ASE, Balcani, Moldova
Proiect 006	<i>Knowledge development and transfer of best practice on chemical and biological waste management</i> (Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici cu privire la gestionarea deșeurilor chimice și biologice)	1.1.2013-31.12.2014	480 000	ASE
Proiect 005	<i>Knowledge development and transfer of best practice on CBRN import/export monitoring</i> (Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici cu privire la monitorizarea importurilor/exporturilor de materiale CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	1 440 000	FAA, AC, OM, AN
Proiect 004	<i>Knowledge development and transfer of best practice on inter-agency CBRN response</i> (Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici cu privire la răspunsul coordonat oferit la nivel de agenții în ceea ce privește amenințările CBRN)	1.1.2013-31.12.2014	959 675	ASE, ESE
Proiect 003	<i>Knowledge development and transfer of best practice on bio-safety/bio-security/bio-risk management</i> (Dezvoltarea cunoștințelor și schimbul de bune practici în materie de biosiguranță, biosecuritate și gestionarea riscurilor biologice)	1.1.2013-31.12.2014	1 920 000	FAA, AN, ASE, ESE
Proiect 002	<i>Building capacity to identify and respond to threats from chemical, biological, radiological and nuclear substances</i> (Consolidarea capacităților de identificare și răspuns la amenințările generate de substanțele chimice, biologice, radioactive și nucleare)	1.1.2013-31.12.2014	160 000	Țări din Balcani
Proiect 001	<i>Identification and strengthening forensic capacities in the area of prevention of organized crime and illicit trafficking of chemical agents, including training and equipment for front line customs officers</i> (Identificarea și consolidarea capacităților în materie de criminalistică în domeniul prevenirii criminalității organizate și al traficului ilegal de agenți chimici, inclusiv formare și echipamente pentru lucrătorii vamali care intră în contact direct cu acestea)	1.1.2013-31.12.2014	640 000	Țări din Balcani
Proiect-Pilot 2	<i>Pilot 2 – Reinforcement of legislations and regulations in the field of bio-safety, bio-security and laboratory management systems</i> (Proiect-pilot 2 – Consolidarea cadrelor legislative și normative în materie de biosiguranță, biosecuritate și sisteme de gestionare a laboratoarelor)	1.1.2011-30.11.2012	375 000	Țări din ASE
Proiect-Pilot 1	<i>Pilot 1 – Capacity building in countering illicit nuclear trafficking</i> (Proiect-pilot 1 – Consolidarea capacităților de contracarare a traficului ilegal de materiale nucleare)	1.1.2011-30.6.2012	375 000	Țări din ASE

Rezumat

VII

Comisia și SEAE salută concluziile Curții și sunt de acord că există elemente ale inițiativei care trebuie finalizate. S-au înregistrat progrese satisfăcătoare în punerea în aplicare a unei inițiative care se bazează pe o abordare voluntară, de la bază către vârf, care va avea nevoie de timp pentru a atinge un nivel de maturitate și care ar trebui să facă întotdeauna obiectul unei dezvoltări continue. Toate instrumentele necesare există, cum ar fi înființarea structurilor necesare în majoritatea regiunilor, organizarea de mese rotunde, un chestionar de evaluare a nevoilor, finanțarea de proiecte în diferite regiuni, măsurile de monitorizare a implementării și evaluării proiectelor, precum și diferite instrumente de vizibilitate. În plus, se organizează reuniuni periodice cu țările partenere, agențiile de implementare și organizațiile internaționale, precum și cu punctele de contact din statele membre ale UE. Primele planuri naționale de acțiune sunt în curs de elaborare în cinci țări pilot. Se depun alte eforturi pentru a invita și alte țări partenere să participe la program. Peste 20 de noi țări partenere și-au exprimat interesul de a participa la program. Cu aceste elemente constitutive și cu rețelele care au fost create, inițiativa poate atinge un nivel sporit în ceea ce privește demonstrarea unei mai bune securități și gestionări a riscurilor pentru UE și țările participante.

VIII

În plus față de îndeplinirea obiectivelor Strategiei europene de securitate și ale strategiei UE de combatere a activităților infracționale legate de neproliferarea armelor de distrugere în masă (ADM), inițiativa de a reduce riscurile ce decurg din amenințările CBRN provocate de om și naturale. În cazul în care există riscuri legate de ADM, inițiativa consolidează măsurile de combatere a proliferării, dar analizând domeniul de aplicare geografic al inițiativei, sprijinul se acordă, de asemenea, în cazul în care apar riscuri CBRN mai generale.

IX

Comisia și UNICRI oferă inițiativei un sprijin diferit, însă complementar. Echipa responsabilă de guvernare oferă sprijin în materie de guvernare, după cum și când este necesar. Va fi furnizată asistență la fața locului câtorva secretariate regionale, în special celor care sunt active în țările aderente, țările candidate și țările vizate de politica de vecinătate.

Deoarece în prezent au fost instituite rețele, Comisia intenționează să îmbunătățească capacitatea tehnică în cazurile în care aceasta poate fi cel mai bine absorbită. Delegațiile UE joacă un rol tot mai mare în sprijinirea inițiativei. Cum în prezent baza voluntară și legată de abordarea de la bază către vârf pentru participare a fost instituită, sprijinul delegațiilor poate fi mobilizat fără a fi considerat drept vector al cooperării regionale.

X

Diferența în ceea ce privește capacitatea țărilor partenere de a duce mai departe această inițiativă a dus la o dezvoltare relativ neuniformă.

XI

Comisia și SEAE mulțumesc Curții pentru recomandările sale, care vor consolida eforturile interne de îmbunătățire a inițiativei.

Observații

21

Abordarea voluntară, de la bază către vârf, a inițiativei este considerată ca fiind un model pentru facilitarea cooperării referitoare la probleme de securitate complexe.

26

Alegerea regiunilor a fost rezultatul unei abordări cuprinzătoare în cadrul căreia SEAE, Comisia și țările regiunilor au fost sprijinite de statele membre ale UE care au participat la selecție, prin trimiterea de experți plătiți de Comisie.

Logica pe baza căreia sunt considerate prioritare țările aderente și țările candidate, precum și țările vizate de politica de vecinătate a UE este evidentă. Importanța riscurilor și amenințărilor în alte regiuni nu ar trebui subestimată după cum au demonstrat accidentul de la Fukushima și recenta epidemie de Ebola, precum și pandemiile provenite din Asia de Sud-Est. Inițiativa are o flexibilitate inerentă care îi permite să răspundă în mod eficient amenințărilor globale și emergente.

27

Va fi furnizată asistență la fața locului câtorva secretariate regionale, în special celor care sunt active în țările aderente, țările candidate și în țările vizate de politica de vecinătate. Se iau măsuri pentru a se facilita acest proces.

28

Aceasta reprezintă o măsură subsecventă prioritară pentru SEAE și EuropeAid, și dezvoltăm în prezent instrumentele necesare pentru ca delegațiile și ambasadatele statelor membre să poată sprijini mai bine această inițiativă.

29

Diferența în ceea ce privește capacitatea țărilor partenere de a duce mai departe această inițiativă a dus la o dezvoltare relativ neuniformă. Acordarea de prioritate anumitor regiuni, pe baza priorităților UE în materie de securitate și a capacității partenerilor, a reprezentat o abordare adaptată acestui cadru specific de implementare.

34

Toate activitățile din cadrul inițiativei sunt pe bază de voluntariat. Țările partenere decid dacă doresc să elaboreze un plan național de acțiune în domeniul CBRN sau nu.

35

Finanțarea proiectelor în sine nu depinde de elaborarea unui chestionar de evaluare a nevoilor și/sau de instituirea unui plan național de acțiune. În unele cazuri, Comisia ia măsuri pe baza unor cereri specifice din partea țărilor partenere potrivit cărora este necesar să fie rezolvată o problemă urgentă și prioritară legată de diminuarea riscurilor CBRN.

36

Doar în primele etape ale inițiativei au fost sugerate proiecte de către agențiile de implementare. Acest lucru s-a întâmplat atunci când au existat nevoi urgente și evidente care au putut fi anticipate în timp ce aspectele inițiativei legate de abordarea de la bază către vârf erau în etapele inițiale ale dezvoltării lor.

37

După prima experiență, au fost luate o serie de măsuri pentru a îmbunătăți comunicarea cu țările partenere privind cerințele în materie de calitate ale proiectelor legate de CBRN eligibile pentru finanțare din partea UE. Obiectivele și criteriile de finanțare sunt în prezent discutate în mod regulat în cadrul meselor rotunde în regiuni, în cadrul reuniunilor cu șefii secretariatelor regionale, precum și la reuniunile cu punctele focale naționale în domeniul CBRN. Propunerile de proiecte primite anterior au fost adesea prea limitate ca domeniu de aplicare și aveau un caracter național, și nu unul regional. JRC a urmărit în detaliu toate modificările aduse propunerilor de proiecte. Toate propunerile de proiect inițiale sunt arhivate și pot fi reexamineate în orice moment.

38

În comparație cu alte programe, perioadele de timp sunt relativ scurte datorită așa-numitei reguli N+1 care se aplică pentru această inițiativă. În medie, un proiect începe la 15 luni după decizia Comisiei privind programul anual de acțiune.

40

Îmbunătățirea vizibilității UE în cadrul inițiativei rămâne o prioritate importantă pentru Comisie și SEAE.

41

Au fost luate o serie de măsuri menite să încurajeze o mai mare implicare a țărilor partenere în activități, de exemplu sugerând consorțiilor responsabile de implementare să integreze competențele locale.

Răspuns comun la punctele 42 și 43

Reînființarea comitetului de coordonare ar trebui să faciliteze cooperarea mai largă și ar trebui să se concentreze asupra unor direcții strategice și probleme legate de implementare. Componenta sa poate varia în măsura în care discuțiile cu partenerii responsabili de implementare, cum ar fi UNICRI, trebuie să respecte regulamentele financiare ale Comisiei.

Cu toate acestea, cooperarea bilaterală rămâne necesară pentru a discuta în mod aprofundat anumite aspecte precum cele contractuale și financiare.

45

Comisia depune toate eforturile necesare pentru a coordona activitățile UE în domeniul CBRN din interiorul și din afara Uniunii Europene.

Există diverse forumuri în care are loc coordonarea, cum ar fi Planul de acțiune al UE în domeniul CBRN, diverse comitete de lucru la nivelul Consiliului, Parteneriatul global G8/G7 (care implică părțile și partenerii principali, inclusiv cele ale/cei ai organizațiilor internaționale: AIEA; OMS; Comitetul 1540; OIAC, ISTC și STCU) sau Inițiativa globală pentru combaterea terorismului nuclear (o inițiativă creată de către Federația Rusă și Statele Unite ale Americii). Datorită acestor activități de coordonare, Comisia dispune de o imagine de ansamblu în măsura posibilului.

Concluzii și recomandări

50

Comisia și SEAE salută raportul Curții privind centrele de excelență CBRN ale UE. Este nevoie de o abordare regională axată pe cerere și care este foarte utilă pentru instituțiile noastre.

51 (a)

Salutăm concluziile Curții. Există elemente ale inițiativei care trebuie finalizate. S-au înregistrat progrese satisfăcătoare în punerea în aplicare a unei inițiative care se bazează pe o abordare voluntară, de la bază către vârf, care va avea nevoie de timp pentru a atinge un nivel de maturitate și care ar trebui să facă întotdeauna obiectul unei dezvoltări continue. Toate instrumentele necesare există, cum ar fi înființarea structurilor necesare în majoritatea regiunilor, organizarea de mese rotunde, un chestionar de evaluare a nevoilor, finanțarea de proiecte în diferite regiuni, măsurile de monitorizare a implementării și evaluării proiectelor, precum și diferite instrumente de vizibilitate. În plus, se organizează reuniuni periodice cu țările partenere, agențiile de implementare și organizațiile internaționale, precum și cu punctele de contact din statele membre ale UE. Primele planuri naționale de acțiune sunt în curs de elaborare în cinci țări pilot. Se depun alte eforturi pentru a invita și alte țări partenere să participe la program. Peste 20 de noi țări partenere și-au exprimat interesul de a participa la program. Cu aceste elemente constitutive și cu rețelele care au fost create, inițiativa poate atinge un nivel sporit în ceea ce privește demonstrarea unei mai bune securități și gestionări a riscurilor pentru UE și țările participante.

51 (b)

Comisia și UNICRI oferă inițiativei un sprijin diferit, însă complementar. Echipa responsabilă de guvernanta oferă sprijin în materie de guvernanta, după cum și când este necesar. Va fi furnizată asistență la fața locului câtorva secretariate regionale, în special celor care sunt active în țările aderente, țările candidate și țările vizate de politica de vecinătate.

Deoarece în prezent au fost instituite rețele, Comisia intenționează să îmbunătățească capacitatea tehnică în cazurile în care aceasta poate fi cel mai bine absorbită. Delegațiile UE joacă un rol tot mai mare în sprijinirea inițiativei. Cum în prezent baza voluntară și legată de abordarea de la bază către vârf pentru participare a fost instituită, sprijinul delegațiilor poate fi mobilizat.

51 (c)

În anumite privințe, progresele variabile erau inevitabile, dar, cum în prezent instrumentele există, implementarea programului este mai uniformă, chiar dacă progresele înregistrate de la o regiune la alta vor rămâne variabile. Modalitățile de a garanta că buna cooperare bilaterală între organismele decizionale și buna cooperare bilaterală între partenerii responsabili de implementare sunt extinse pentru a acoperi toate cele patru organisme sunt în curs de examinare.

52 Prima liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. Inițiativa are o flexibilitate inerentă care îi permite să răspundă în mod eficient amenințărilor globale și emergente.

52 A doua liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. Va fi furnizată asistență la fața locului câtorva secretariate regionale, în special celor care sunt active în țările aderente, țările candidate și în țările vizate de politica de vecinătate. Se iau măsuri pentru a se facilita acest proces.

52 A treia liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. Aceasta reprezintă o măsură subsecventă prioritară pentru SEAE și Comisie, și dezvoltăm în prezent instrumentele necesare pentru ca delegațiile și ambasadatele statelor membre să poată sprijini mai bine această inițiativă.

53 Prima liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. Consorțiile responsabile de implementare sunt încurajate să integreze competențele locale în realizarea proiectelor.

53 A doua liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. În comparație cu alte programe, perioadele de timp sunt relativ scurte datorită așa-numitei reguli N+1 care se aplică pentru această inițiativă. În medie, un proiect începe la 15 luni după decizia Comisiei privind programul anual de acțiune. Comisia va încerca să reducă și mai mult decalajul de timp.

53 A treia liniuță

Comisia și SEAE acceptă recomandarea. Comitetul de coordonare, axat pe probleme strategice și de implementare, va fi reînființat. Componenta sa poate varia în măsura în care discuțiile cu partenerii responsabili de implementare, cum ar fi UNICRI, trebuie să respecte regulamentele financiare ale Comisiei.

CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE UNIUNII EUROPENE?

Publicații gratuite:

- un singur exemplar:
pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit în toată UE) (*).

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Abonamente:

- de la agenții de vânzări ai Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene (http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm).

Uniunea Europeană și-a lansat Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul chimiei, biologiei, radiologiei și în domeniul nuclear (CBRN) în mai 2010. Inițiativa este destinată să consolideze capacitatea instituțională a țărilor terțe de a atenua riscurile CBRN, care, în caz contrar, ar putea deveni o amenințare la adresa UE.

Auditul realizat de Curte a evaluat dacă Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul CBRN ale UE poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor de acest fel care provin din afara teritoriului UE. Curtea concluzionează că inițiativa poate contribui în mod eficace la atenuarea riscurilor chimice, biologice, radioactive și nucleare care provin din afara UE, însă mai trebuie finalizate anumite elemente. Curtea formulează o serie de recomandări de care SEAE și Comisia ar trebui să țină seama pentru a continua dezvoltarea inițiativei și a asigura sustenabilitatea acestora.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații